

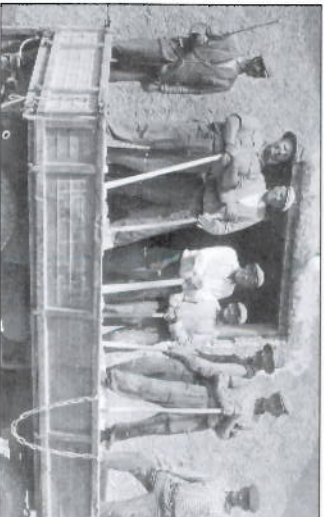
Družstevníci na výlete - rok 1963

Družstevníci na výlete - rok 1969

Pri mláčačke okolo roku 1959 - 60 (keď ešte neboli kombajny); Zľava Anna Petrušková, Anna Hurová, Zuzana Balázová, Valent Hura

Skupina chlapcov družstevníkov pri práci - rok 1960

Škornradový kravin na dvore JRD Lúčky

Ošetrovateľky hygieny s vedúcou (1979-80); Zľava Z. Hurová, A. Bocanová, M. Balázová, Z. Mathevská, M. Petriková, A. Jančovičová, Z. Vargová

Chotárne názvy v našej obci

Ako prílohu k obecnej kronike máme mapu nášho chotára z roku 1863. V nej sú uvedené tieto chotárne názvy:

Na plaňoch (Hangačka)	Na hlyboký jarek koňec
Zahumienski I.	Na doľiňe
Zahumienski II.	Krivý
Na privože (Pčolník)	Na pašvíska koňec
Čarní laz	Sredňe
Hrunovo	Dluhoňivi
Konopianki	Bláta
Čes hrun..	Hotárski
Honi u Vraňiku	

Chotárne názvy kat. územia Lúčky podľa mapy z roku 1998:

Chotárska	Záhumenky I
Hony pri Vraníku	Záhumiensky II.
Krivý	Na Pláňach (horné)
Na doline	Na Pláňach (doliné)
Stredné	Konopianky
Dlhé nivy	Gruňová
Čierny laz	Na privoze

Pôvodný parcelný protokol našej obce bol vyhotovený pri mapovaní v roku 1863. Obec Lúčky vtedy mala : Ornej pôdy : 873 kj a 217 siah čo je 505 ha, 92 a, 51 m²
Záhrady : 13 kj, 1313 siah, čo je 7 ha, 95 a 32 m²
Lúky : 420 kj a 550 siah, čo je 245 ha, 35 a, 0,9 m²
Ostatné plochy : posledná stránka protokolu, na ktorej bol uvedený údaj „ostatné plochy,“ bola v 2. svetovej vojne zničená.

Parcelný register katastrálneho územia Lúčky, ktorý v roku 2001 spracoval Katastrálny úrad Michalovce, uvádza takýto prehľad pôdy:

<i>Poľnohospodárska pôda :</i>			
orná pôda	315 ha	38 á	47 m ²
vinica		23 á	59 m ²
záhrada	46 ha	43 á	13 m ²
trávnaté porasty	71 ha	14 á	31 m ²
Celkom poľn. pôda	433 ha	19 á	50 m²
<i>Ostatná pôda :</i>			
lesné pozemky	5 ha	03 á	15 m ²
vodná plocha	302 ha	61 á	33 m ²
zastavaná plocha	31 ha	39 á	22 m ²
ostatná plocha	20 ha	51 á	50 m ²
Celkom ostatná pôda	359 ha	55 á	20 m²
Pôda celkom: 792 ha 74 á 70 m².			

Všetci nájomcovia sa v zmluvách zaviazali, že budú OcÚ v Lúčkach odvádzať poľnohospodársku daň a vlastníkom pôdy vypláta 400 - 450 Sk za 1 ha prenájatej pôdy, alebo naturálne v tejto hodnote.

Všetci vlastníci domov majú záhrady a humná, kde si pestujú ovocie a zeleninu. Záhrady pri rodinných domoch v posledných rokoch plnia aj oddychovú funkciu. Miaceri v nich už majú postavené altánky a pri nich i kibly. Služia na oddych cez víkend i počas sviatkov.

v Michalovciach ako správny orgán zabezpečoval podľa zákona č. 180 v roku 1995 Z.z. zostavenie Registra obnovenej evidencie pozemkov / ROEP / v našej obci a právnych vzťahov k nim. Pri obecnom úrade bola na tento účel zriadená 5 členná komisia. Počítačovo vypracovaný register obsahuje 828 mien dedičov pre chotár Lúčky, žijúcich aj mimo našej obce. Hlavným cieľom upresňovania evidencie pôdy je preukázať čo najviac výmery vlastníkmi zapísaných v PK, zlepšenie stavu evidencie písomnej i mapovej časti. Časť občanov má všetky vlastnícke vzťahy vysporiadané, ďalší si ich vysporiadujú priebežne. Časť obyvateľstva nemá o pôdu záujem z dôvodu malých parciel z titulu dedičstva, zdĺhavého vybavovania a vysokých poplatkov.

Fundúše má každý vysporiadané. Bola to jedna z hlavných podmienok plynofikácie domácností a pri stavbe rodinného domu.

Predsedovia jednotného roľníckeho družstva Lúčky, JRD „Širava“ so sídlom v Závadke a Výrobné - obchodného družstva so sídlom v Závadke:

- 1950 Juraj Čarný zo Zalužíc, prípravné družstvo
- 1951 Vojtech Želinský z Lúčok
- 1952 Michal Kavka
- 1953 Michal Janák – väčšinové družstvo
- 1954 – 56 Andrej Sekletár
- 1957 – 58 Pavol Sekletár ml. – celoobecné družstvo
- 1959 – 60 Michal Kavka
- 1960 Michal Mihok
- 1962 Michal Ladič
- 1963 – 64 Michal Tomko
- 1965 – 66 Juraj Hura Dzvonič
- 1967 – 70 Ing. Štefan Baboš
- 1971 – 72 Ing. Štefan Želinský
- 1973 Štefan Anguš
- 1974 – 86 Ing. Michal Šoltés
- 1987 – 89 Ing. Ján Kolibáš
- 1990 – 92 Ing. Michal Šoltés, CSc.
- 1993 – 96 MVDr. Antón Borek
- 1997 – 01 Ing. Ján Bednár

Od 1. 1. 2002 VOD v rámci transformácie zaniklo.

Štatistický úrad v SR prostredníctvom školených sčítacích komisárov (u nás Emilia Ivančíková a Ludmila Hurová ml.) uskutočnil Štrukturálny census fariem 2001 za referenčné obdobie od 1.11.2000 do 31.11.2001. Sčítací komisári v tomto období navštívili každú domácnosť v našej obci (148). Úlohou Cenzu bolo zistiť výmeru obhospodarovanej pôdy, výmeru pestovaných intenzívnych plodín, zeleniny, výmeru vinohradov, ovocných sádov a ich hektárové výnosy v spomínanom roku. Ďalej počet hospodárskych zvierat, kožušinových zvierat, počet včelstiev a množstvo ich produktov za spomínané obdobie. Bolo zistené, že v obci máme dvoch súkromne hospodáriacich roľníkov. Tri domácnosti spĺňajú kritéria farmy. Ostatné domácnosti sú vedené ako poľnohospodárske domácnosti. Poľnohospodársky Cenzus 2001 sa u nás realizoval prvý raz v spolupráci s Európskou úniou.

Štyridsaťštyri rokov / 1957 - 2001 / lúčanskú pôdu obrábalo jednotné roľnícke družstvo. Po transformácii Výrobné-obchodného družstva so sídlom v Závadke k 01.januáru 2002 sa menili nájomcovia pôdy. V roku 2005 si poľnohospodársku pôdu v katastri Lúčok prenajali nájomcovia od vlastníkov a Slovenského pozemkového fondu takto :

- AGRO BIO, s.r.o., Závadka so sídlom v Závadke
- Ján Marcheviský, súkromne hospodáriaci roľník z Lúčok
- Ján Jankovič ml., súkromne hospodáriaci roľník z Lúčok

a zariadení. Naše JRD Lúčky sa 1.1.1974 zlúčilo s JRD Závadka, ktoré už dovtedy bolo zlúčené s JRD Hnojné. Od 1.januára 1976 sa ďalej zlúčili JRD so sídlom v Závadke s JRD Zalužice v jeden ekonomický celok. Vznikol väčší poľnohospodársky podnik pod názvom JRD Širava so sídlom v Závadke. Predsedom spoločného JRD bol Ing. Michal Šoltés. Od 8.januára 1993 v rámci transformácie poľnohospodárskych družstiev sa JRD Širava so sídlom v Závadke opäť rozdelilo na dve družstvá a to Poľnohospodárske družstvo Širava so sídlom v Závadke pod názvom Výrobné obchodné družstvo /VOD/. Ostali v ňom tri obce – Lúčky, Závadka a Hnojné. Jeho predsedom sa stal MVDr. Anton Borek a od roku 1997 do 31.12.2001 Ing. Ján Bednár. Druhým družstvom sa opäť stalo družstvo Zalužice.

Od roku 1990 na základe nájomných zmlúv dávalo družstvo vlastníkom za 1 ha prenajíatej pôdy 1 q, neskor 0,5 q zrna.

Po „revolúcii“ v roku 1989 vládnuci činiteľa prepokladali, že ľudia z dedín budú zakladať súkromné rodinné farmy podľa vzoru zo západu. U nás sa nič takého nestalo. Mladí na pôde dovtedy nepracovali, nemali k nej vypracovaný vzťah ani potrebné vedomosti a starí už nemali poľnohospodárske stroje, zvieratá ani dost sil na stavbu poľnohospodárskych objektov a financii na nákup osiv a sadiv, chemikálií, pesticídov, hnojív či plemenných hospodárskych zvierat. Doposiaľ sa v obci nikto nevrátil k súkromnému hospodáreniu v rámci rodinných fariem. Len v jednom prípade ide o pestovanie zeleniny.

V poľnohospodárstve po období spoločného vlastníctva a kolektivismu v rokoch 1950 – 1989 opäť nastali časy súkromného vlastníctva a trhového hospodárstva. Keď predtým na JRD a VOD pracovalo okolo 200 ľudí, v rokoch 2000 – 2001 už len 25. Medzi vážne príčiny úpadku poľnohospodárskeho družstva patrí neadekvátne zvyšovanie cien vstupov do poľnohospodárskej výroby, nízke ceny za ktoré poľnohospodári predávali dorobené produkty, splácanie pôžičiek a vysokých úrokov z nich. V minulosti tu pracovalo 10 poľnohospodárskych inžinierov, za posledné roky vysokoškolské vzdelanie mali len sám predseda družstva.

Od roku 1990 sa znížoval počet ľudí zamestnaných v poľnohospodárstve. Tým klesala aj ich životná úroveň. Postupne sa obmedzovali sociálne výhody poľnohospodárskeho obyvateľstva ako aj v iných odvetviach napr. bezúročné i nenávratné pôžičky, domáce i zahraničné rekreácie pre dospelých a deti, kúpeľná liečba, organizovaná účasť na rôznych kultúrnych podujatiach ...

Od 1.1.1999 bola na dvor Lúčky uvalená nútená správa. V rámci konkurzu boli všetky stavby (studne, vodojem, ploty, maštale) do 1.9.2001 rozpredané. Pôda pod stavbami nie je zatiaľ majetko - právne vysporiadaná.

Doterajší nájomca pôdy VOD Závadka so sídlom v Závadke ukončil v rámci transformácie družstva nájomný vzťah k poľnohospodárskym pozemkom celkove i v našom chotári k 31.12.2001. Od 1.1.2002 nájomné zmluvy s vlastníkmi - prenajímateľmi pôdy uzatvárajú tieto nájomcovia :

- AGRO BIO s.r.o., Závadka so sídlom v Závadke (Ing. Dušan Mihók)

- AREA Holding a.s., Močaranska, Michalovce (František Činčar)

- Ján Jankovič ml., Lúčky - samostatne hospodáriaci maloroľník

Tým bývalé JRD Širava so sídlom v Závadke i VOD so sídlom v Závadke zaniklo.

V roku 1968 si JRD Lúčky vybudovalo vo svojom v areáli administratívnu budovu. Na jej výstavbu prispel štát 60 000 Kčs a JRD 43 000 Kčs. Dovtedy mali kanceláriu v rodinnom dome Jána Huru, teraz číslo domu 101. Za pomoci štátu sa postupne budovali nové budovy pre hovädzí dobytok, ošípané, sliepky, morky.

Z počiatku sa menšinové JRD venovalo prevažne rastlinnej výrobe, pretože neboli maštale na sústredenie zvierat. Chovali ich v maštali u Vojtecha Želinského. S väčším chovom sa začalo až od roku 1957 vstupom stredných roľníkov do JRD, ktorí odovzdali aj svoje zvieratá. Vybudovali sa nové maštale na lúčanskom dvore JRD.

V začiatkoch združšťevňovania rozhodujúcou pracovnou silou počas zberových polnohospodárskych prác boli brigádnici – vojaci a študenti. Traktorová stanica / TS / a neskôr strojno – traktorová starnica / STS / poskytovala družstvám rôzne služby. Zo začiatku združšťevňovania vypomáhala vlastnými strojmi, neskôr pre JRD robila opravy a generálne opravy polnohospodárskych strojov. V čase rozvoja živočišnej výroby zabezpečovala montáž maštálne mechanizácie. Pre vnútropodnikovú dopravu na dvore JRD sa popri traktoroch používal kónský záprah.

Na JRD postupne prichádzali stredoškolsky vzdelaní ľudia a polnohospodárski inžinieri, ktorých pripravila Vysoká škola polnohospodárska v Nitre a Veterinárna vysoká škola v Košiciach. Boli to Ing. Štefan Baboš, Ing. Štefan Želinský, Ing. Michal Šoltés, Ing. Kolibáš, Ing. Ján Bednár a MVDr. Anton Borek. Maturantov polnohospodárskeho zamerania pripravovala a až podnes tak robí Stredná polnohospodárska škola v Michalovciach, ktorá v roku 2001 oslávila 70 rokov svojej existencie. Postupne sa na JRD zvyšovala polnohospodárska produkcia a cena práce družštevníkov. Rozrastala sa materiálne -technická základňa.

Vývoj JRD prešiel dvoma etapami :

1948 – 59 zakladanie a budovanie JRD

1960 – 89 modernizácia výroby, koncentrácia, integrácia a kooperácia

V našich podmienkach sa pestovala pšenica, raž, jačmeň, ovos, kukurica, zemiaky, repa, repka olejná. Pokusne sa pestoval aj tabak, sinečnica, ľan a zelenina. Zo živočišnej výroby sa chovali ošípané, morky, hovädzí dobytok, kurčatá.

Po celé roky v rastlinnej a živočišnej výrobe pracovali nielen chlapi, ale i ženy. Mnohí i po nároku na dôchodok.

V živočišnej výrobe sa o jednotlivé chovy starali :

Chov moriek : Balážová Božena, Balážová Mária, Bocanová Anna, Hurová Zuzana D., Jankovičová Anna, Petříková Mária, Sinčáková Zuzana, Vargová Zuzana

Chov teliat : Balážová Barbora, Jankovičová Anna, Kavková Alžbeta, Matejová Mária, Vincová Mária

Chov prasnic a prasiatok : Balážová Božena, Bocanová Anna, Kalajová Mária, Viragová Alžbeta

Dojčky - krmíčky HD : Horňáková Ružena, Hurová Zuzana D., Hurová Alžbeta D., Ladičová Mária, Janáková Anna, Matejová Mária, Sekletárová Helena, Šariková Anna, Vasilová Alžbeta, Vincová Mária ml.

Chov býkov : Bocan Ján, Bocanová Anna, Tomašutová Mária Č., Vargová Zuzana, Vincová Mária st.

Chov oviec : Michal Kalaj

Opravár : Michal Sinčák

Ďalších okolo 40 ľudí (prevažne ženy) pracovalo v rastlinnej výrobe.

Strážníkmi na JRD boli :

Ladič Michal, Sekletár Andrej, Kalaj Juraj, Tomašuta Juraj E., Sinčák Michal, Fedorová Helena, Ladičová Anna, Banom Jozef, Banom Andrej, Sekletárová Helena, Šarik Pavol

Členkami predstavenstva JRD za obec Lúčky boli Zuzana Hurová D., Anna Jankovičová, Mária Matejová ...

Tak u nás vzniklo JRD I. typu – pripravné družstvo. Pripravné družstvo mali pripraviť čo najpriaznivejšie podmienky pre vstup súkromne hospodáriacich roľníkov do JRD. Jeho prvým predsedom sa stal Juraj Čarný zo Zalužíc, po ňom Vojtech Želinský z Lúčok. Pretože do JRD vstúpili mali roľníci a bezzemkovia, začali hospodáriť najmä na pôde štátnej, cirkevnej a skonfiškovanej.

K 31.12.1950 malo JRD Lúčky 25 členov. Začiatky socializácie dediny boli veľmi ťažké. Úderky – presvedčovacie skupiny, vyvíjali veľký psychologický nápor na dedinského človeka, ktorý svojimi mozolnatými rukami sa dennodenne dotýkal svojej pôdy – pôdy živiteľky a dával Bohu za úrodu tak, ako to robil jeho otec i starý otec. A zrazu takpovediac z večera na ráno sa mal vzdať bez náhrady svojej pôdy a do JRD odovzdať aj svoj dobytok. Oddeliť človeka od pôdy, kravičky a koni, bolo kruťe a bolestné. Pod nátlakom v roku 1952 do družstva vstúpili ďalší dovtedy súkromne hospodáriaci roľníci.

V lete 1953, v čase letných poľnohospodárskych prác, podobne ako v ďalších obciach došlo i v Lúčkach k hromadnému vystupovaniu z JRD najmä tých členov, ktorí doň vstúpili v roku 1952. Prevažná časť z JRD odišla, nasilu si zobrali svoje zvieratá, začali opäť súkromne gazdovať.

Mali roľníci a bezzemkovia, zakladatelia I. typu v JRD ostali. Zabránili jeho úplnému zániku. Pokračovali v menšinovom JRD v spoločnom hospodárení tak, ako začínali v roku 1950. Pomocou brigádnikov ho udržiavali až do opätovného združštenia dediny v roku 1957. Presvedčanie do JRD i po roku 1953 pokračovalo. Postupne sa pridávali ďalšie rodiny, lebo nevládali plniť štatom vyrúbaný vysoký kontingent poľnohospodárskych produktov. Do družstva pribúdalo poľnohospodárskej pôdy. V tomto období bol predsedom JRD Michal Janák. 15. marca 1957 sa v obci zakladá celooberné JRD. Jeho predsedom sa stáva Pavol Seketár ml.

Do založenia celooberného JRD 1957 pôdu obrábali súkromne hospodáriaci roľníci. Najmä najbližšími v obci boli : Pavol Hura šlachta, Ján Petruška st., Michal Jenčík, Ján Gelatic, Michal Tomašula Mihal, Michal Baláž st., Michal Beres st., Pavol Sopko, Ján Kenderes st., Michal Kenderes, Pavol Tomašula Hura, Ján Vinc st., Michal Savčák, Pavol Hura Mláťačky mali : Pavol Sopko a Ján Vinc st.. Na nich vymlátili obilie celej dedine. Neskôr si mláťačku kúpil Ján Vinc ml. Spočiatku boli mláťačie stroje poháňané od traktorového motora využívajúceho petrolej a po elektrifikácii obce elektromotormi.

V roku 1958 celooberné družstvo hospodáril na 525 ha pôdy. V rokoch 1962 – 63 malo JRD Lúčky celkovo 82 členov. Tým, že nastúpili poľnohospodárske stroje na obrábanie pôdy a zber úrody, odbremenili ľudí od namáhavej práce. Sústredené zvieratá dostávali postupne výdatnejšie krmivá. Zaviedli sa nové technológie krmenia, nastúpila veterinárna starostlivosť o zvieratá. Postupne sa budovali modernie poľnohospodárske stavby.

V prvých rokoch spoločného hospodárenia sa na dvore Lúčky dosiahli takéto výsledky :

- 13,82 q / ha pšenice
- 15,82 q / ha raže
- 15,82 q / ha jačmeňa
- 19,80 q / ha ovsá
- 14,16 q / ha kukurice na zrno
- 64,50 q / ha zemiakov

V roku 1972 sa náš dvor Lúčky v niektorých komoditách zaradil medzi dobrý priemer družstiev v okrese. Vyšších novým výkonnejších odrôd poľnohospodárskych plodín, ich zavádzaním do praxe / pšenica / pri dodržiavaní agrotechnických zásad sa hektárové úrody postupne zvyšovali.

	dvor Lúčky	okresný priemer
pšenica	32,9 q / ha	29,6 q
jačmeň	39,8 q	34,4 q
kukurica	46,3 q	44,2 q
ročná doľivosť	2 173 lit.	2 615 lit.

Pôda bola ojakživa pre dedičana najcennejším majetkom. Bola jediným výrobným prostriedkom na zabezpečenie výživy celej rodiny a domácich zvierat. Nie všetci jej mali dostatok. Naša obec bola a je poľnohospodárskym typom obce.

Pôvodne slobodné slovenské územie okolia Michaloviec bolo začlenené do uhorského štátu v tretej etape obsadzovania Zemplína Maďarmi na rozhraní 11.- 12.storočia. Celé územie sa stalo kráľovským majetkom. Koncom 12.storočia až 75 % pôdy patrilo kráľovi. Začiatkom 16.storočia už 79 % pôdy na Slovensku patrilo šľachte. V druhej polovici 18.storočia predstavovali šľachtici 4,4 % obyvateľov na Slovensku, ale ovládali veľkým bohatstvom. Kým vyššia šľachta žila pôvodne na hradoch, neskôr kaštieľoch, drobná šľachta, zemanovia, venujúca sa poľnohospodárskemu podnikaniu bývala poväčšine v skúňiach. Vidiečania zvykli takéto sídla označovať ako „pánske majere“. Na týchto „pánskych majeroch“ hospodárili zemeďani vo vlastnej réžii, ale všetky práce im vykonávali ich poddani. Ďalšiu časť pôdy zemeďani prenajímali poddaným, ktorý ale za takúto pôdu museli platiť robotnú, naturálnu či peňažnú rentu. Poddani mali na pôdu, na ktorej po celej generácie hospodárili, iba užívacie právo. Poddani spoločne užívali spoločné pasienky, hole a časť lesa. Situácia sa trochu zlepšila po zrušení poddanstva v roku 1848. Bývalí poddani už nemuseli vykonávať poddanské roboty a iné povinnosti, ktoré im v minulosti stanovoval urbár. O niekoľko rokov si mohli bohatší roľníci zakúpiť pôdu na ktorej po celej generácii pracovali. Chudobnejší obyvatelia - bezzemkovia pracovali na poľnohospodárskom veľkostatku grófov Stárajovcov, na statkoch tunajších zemanov alebo u bohatších gazdov. Šľachte ostala pôda, ktorú užívala vo vlastnej réžii. Na stárajovskom veľkostatku pracovali komenciáši. Najprv pracovali len za naturálie. Napríklad 1 chlap za rok práce na veľkostatku zarobil 12 – 16 metrických centov zrna, dostal drevo, šaty a každé ráno 2 litre mlieka. Neskôr dostávali mzdu i v peniazoch. V priebehu rokov sa hospodárske výsledky zhoršovali, preto sa gróf rozhodol dať každej rodine, ktorá u neho slúžila, po štyri kabilky pôdy. Za túto pôdu mu musela rodina odrobiť 40 dní do roka (tzv. želiarčina). Viac ako 40 rokov „chasnali“ - užívali želiarčinu. Ale ani takýto spôsob gazdovania nebol pre grófa Stárajovho výnosný, pristúpil ku komasácii pôdy. Rozdal ľuďom 24 orekov pôdy. Každá rodina dostala pri komasácii 1 orek. Nakoniec okolo roku 1900 gróf Sztáray prevažnú časť pôdy rozpredal.

Po vzniku ČSR nový štát sa snažil riešiť problém nedostatku pôdy pre roľníkov. Výrazný zásah do vlastníckych vzťahov sa realizoval v podobe pozemkovej Reformy v 20-tych rokoch 20. storočia. Reforma sa týkala zostávajúcej časti stárajovského veľkostatku. Od veľkostakára si mohli tunajší obyvatelia zakúpiť zeme. Cena však bola vysoká. Napriek tomu si obyvatelia z Lúčok zakúpili spolu 75 katastrálnych jutár (jedno k.j. = 0,575 hektára) pasienkov, ľúk v chotároch Čarný laz, Čarné zeme a na Hrane. Pôdu rozmerali – krokovali českí zemeďania. Táto pôda bola dôležitá z hľadiska rozšíreného chovu hovädzieho dobytká v týchto končinách.

Historickým vývojom obhospodarovania pôdy sa menil aj vlastnícky vzťah k pôde. Vyvíjala sa i evidencia vlastníckych práv. Od čias tereziánskych až do čias socializácie (1950) sa vlastníctvo urbárskych pozemkov evidovalo rôznymi spôsobmi. Napríklad urbáriaty mali zavedené svoje urbárske knihy, kde boli zapísaní vlastníci so svojimi podielmi a rôznymi právami a povinnosťami k urbárskemu majetku. Pozemková kniha len evidovala majetok – druh nehnuteľnosti, jeho kultúru a výmeru. Pokiaľ dochádzalo v rámci urbáriátu k dedeniu, delili sa vlastnícky podiel k celku, teda ku všetkým nehnuteľnostiam zapísaným v pozemnoknižnej zápisnici (vložke). Všetci členovia rodiny - vlastníci, mali podiel zo všetkých nehnuteľností napísaných v jednej pozemnoknižnej zápisnici.

V dávnejšej minulosti obrábali ľudia pôdu drevenými, neskôr železnými pluhmi, ktoré ťahali voly, kravy a kone. Kravy sa využívali ako ťažné zvieratá a poskytovali aj mlieko na výživu rodiny. Najmä po roku 1945 si majetnejší občania začali kupovať poľnohospodárske stroje.

V roku 1949 prijalo Národné zhromaždenie zákon o Jednotnom roľníckom družstve – JRD. Začala sa vytvárať nová forma hospodárenia na pôde. Myšlienka socializácie – združstevňovania Lúčok sa ujala v lete 1950, kedy sa podarilo okresným úderkam presvedčiť zopár malých

Kst knihy o Lúčkach - starosta družobnej obce Lúčky pri Ružomberku, starosta našich Lúčok Eduard Baláz a autorka knihy

a uvedenie 1. vydania knihy o Lúčkach do života (31. 8. 2002)

symbolu našej obce

V súčasnej dobe je znovu aktuálne používanie erbov, pečatí, vlajok i zástav obce, ktoré rokom 1945 stratili akúkoľvek právnu silu a záväznosť. Toto heraldické označenie sa dnes používa len kvôli tradícii a na reprezentatívne účely obce. Od marca 2000 túto symboliku má i naša obec.

Stručný popis symbolov obce

Erb, pečať a vlajka tvoria trojicu základných symbolov obce.

Erb obce Lúčky

V erbe našej obce sú motívy prevzaté z historických listín.

- 1, Erb Užskej stolice - župy (Lúčky patrili do Užskej župy do vzniku ČSR 30. októbra 1918) mal deleny štít. V jeho hornej časti na modrom podklade je znázornený kráľ vyrastajúci zo zlatej koruny. V každej ruke drží po tri klasy. Dolná časť štítu je trikrát červeno-zlato delená. Z tohto erbu je do nášho obecného erbu prevzatý motív - kráľovská koruna.
- 2, Zachoval sa aj otiáčok malého pečatidla obce z 19. storočia. Na otiáčku je v strede po nemecky napísaný text "Gemeinde Lucska " (obec Lúčky), pod ním leťopočet 1852 (posledná číslica je v texte nečitateľná). To všetko je ovenčené dvomi vavrínovými ratolestami. Z toho otiáčku je do nášho obecného erbu prevzatý motív - dve vavrínové ratolesti.

Názov obce Lúčky je odvodený od pojmu lúčky (pasienky - lúčky).

Toto je v erbe vyjadrené :

- lúčnym koníkom
- zelenou farbou štítu (znázorňuje líku - zelenú farbu trávy)

Teda náš erb vychádzajúci z historickej predlohy má túto podobu :

V zelenom štíte pod zlatou, rubínmi a perliami zdobenou kráľovskou korunou je zlatý striebrokrídly lúčny koník ovenčený zlatými vavrínovými ratolestami. Znamenie je vložené do dolu zaobleného, tzv. neskorogotického, či tiež španielskeho heraldického štítu.

Vlajka obce

Pozostáva zo siedmich pozdĺžnych pruhov vo farbách bielej, zelenej, žltej a červenej. Ide o voľný kus textilu, ktorý sa vztýčuje pomocou lanka. Používa sa na výzdobu obce alebo miestosti.

Pečať obce

Je okrúhla, uprostred s obecným symbolom a kruhopisom OBEC LÚČKY. Opatrujú sa ňou písomnosti.

Zástava obce

Má podobnú kompozíciu ako obecná vlajka. Pomer jej strán však nie je záväzne stanovený. Je pevne spojená so žrdou, stožiarom.

a. Krátka zástava obce

Je tiež pruhová, dlhšou stranou pripojená k žrdi. Je vhodná na hromadnú vlajkovú výzdobu obce.

b. Znaková zástava obce

Má podobu takmer štvorca. Jej výška sa rovná výške erbu a šírka jeho šírke.

c. Koruhva obce

Je to zvislý typ obecnej zástavy. Textil je pripojený k priečnemu rahnú spolu s ktorým sa vztýčuje na stožiar.

Štandarda starostu obce

Je vlajkou starostu, jedným z odznakov jeho úradu. Podobá sa znakovkej zástave, je ole-movaná farbami obce.

Symboliku obce navrhla a spracovala firma IMAGO v Bratislave – akademická maliarka Dragica Vrteľová. Heraldická komisia pri Ministerstve vnútra SR v Bratislave a Obecné zastupiteľstvo v Lúčkach navrhnuť a odporučiť symboliku našej obce schválili.

nom období zastáva profesionálny vojak generál-major Ing. Milan Maxim vo funkcii veliteľa pozemných síl Ozbrojených síl SR.

Narodil sa 13. 4. 1956 v Michalovciach, rodák z Hažina. Vyštudoval Vysokú vojenskú školu pozemného vojska vo Vysokve na Morave. Postgraduálne štúdium absolvoval na Vojenskej akadémii v Brne a na Akadémii generálneho štábu francúzskych ozbrojených síl v Paríži. Začínal v Žatci. Prešiel rôznymi funkciami. V roku 1996 bol povýšený do hodnosti plukovníka. V Michalovciach pôsobil ako veliteľ pluku, v Prešove bol zástupcom veliteľa 2. armádneho zboru. 5. 12. 2002 ho prezident SR Ing. R. Schuster vymenoval do hodnosti brigádneho generála.

Od 15. 12. 2002 je veliteľom pozemných síl Ozbrojených síl SR.

V roku 2004 bol prezidentom SR povýšený do hodnosti generálmajora.

Jazykové kurzy absolvoval v Bratislave, v Paríži a v Kanade. Hovorí francúzsky, anglicky a rusky.

Priznenil sa do Lúčok, kde žije s manželkou Darinou, rod. Hurovou a s deťmi.

Menovanie do hodnosti brigádneho generála
(prezidentský patáč rok 2002)

Emília IVANČIKOVÁ
zástupkyňa starostu

Ing. Rudolf GAUDA

Ján KOTORA

Alexander BANOM

Milan HURA

Marek LUGOŠ

Ing. Vladimír LADIČ
hlavný kontrolór

Ján JANKOVIČ

Ján HURA ml.

Jaroslav LADIČ

Jaroslav VINC

Ján FALIS

**E. Bošková, administratívna
pracovníčka na OČÚ**

**L. Joriová, knižničnica
obecnej knižnice**

Michal Kočiš, predseda MNV, 1964-1983

Juraj Škunda, predseda MNV, 1983-1990

V rokoch 1990-1994 bol starostom OcÚ Ing. Miloš Varga, CSc.

Eduard Baláž, starosta obce od roku 1994

Pohľad na obecný úrad

Zloženie obecné rady : Baláž Eduard, Ivančíková Emília, Banom Alexander, Ing. Gajda
Rudolf, Hura Milan

Hlavný kontrolór obce : Ing. Ladič Vladimír

V roku 1997 začal obecný úrad vydávať dvakrát ročne Obecný spravodaj. Jeho cieľom je
informovať občanov o dani v našej obci i o práci obecného zastupiteľstva.

Baláz Eduard, Baláz Ján, Baláz Michal, Balázová Zuzana, Baniš Alexander, Baniš Jaroslav, Blažkovič Bohuš, Bocan Ján str., Bocan Ján ml., Doliničová Anna, Falis Ján, Ing. Gajda Rudolf, Gašpar Juraj, Holubovský Michal, Hricutová Zuzana, Hura Juraj Balog, Hura Ľudovít, Hura Ján ml., Hura Milan, Ivančíková Emília, Janák Michal, Janák Ján, Jankovič Ján st., Jankovičová Kvetoslava, Joniová Anna, Joni Vladimír, Kalaj Juraj Milan, Kalaj Juraj, Kavka Michal, Kavka Eduard, Kočíš Michal, Kotora Ján, Mgr. Kravecová Viera, Ladič Michal, Ladičová Mária, Ladič Ing. Ladič Vladimír, Ladič Jaroslav, Lugošová Margita, Lugoš Marek, Marchevská Zuzana, Martonová Zuzana, Marton Dušan, Matej Juraj, Mikloš Juraj, Ninčák Michal, Novák Michal, Ing. Osif Jozef, Pariza Michal, Pariza Gabriel, Rak Andrej, Sekletár Andrej, Sekletár Ladislav, Sekletár Ľubomír, Šabák Michal, Škunda Juraj, Mgr. Šoltésová Margita, Tomašula Michal B., Tomašulová Anna Č., Ing. Varga Miloš CSC., Vataha Gabriel, Vincová Mária, Vincová Marta a Vinc Jaroslav, Badnárik Ľudovít, Babinec Jozef, Ing. Dolinič Juraj, Jankovič Ján st., Ing. Kočíš Vladislav.

Okrem poslancov do MNV volili sme aj poslancov do ONV, KNV, SNR. Do ONV sme volili spoločného poslancu za obce Lučky a Hažín. Jedno volebné obdobie bola za náš obvod navrhnutá, zvolená a pracovala ako poslankyňa ONV Helena Kozmová / okolo roku 1974 /.

Až do roku 1990 mala naša obec na Okresnom súde v Michalovciach prísediaceho „sudcu z ľudu“ pri pojednávaní predsedu senátu v občianskoprávných záležitostiach. Za uplynulé obdobia to boli: Tomáš Seman, Juraj Hura B., Mgr. Margita Šoltésová, JUDr. Anna Gajdová, Monika Petříková, Eva Podžubanová.

Tajomníci MNV v rokoch 1945 – 1990

V roku 1949 pri administratívno – územnej reorganizácii boli zrušené notariáty. Bola zavedená funkcia obvodný tajomník a v obciach tajomník MNV.

U nás to boli :	1951	Džavan	1962 – 69	Demčák Jozef
	1952 – 54	Jozef Ján	1969 – 83	Škunda Juraj
	1955	Frena	1983 – 86	Mgr. Šoltésová Margita
	1956-57	Pariza Michal	1986 – 90	Vataha Gabriel
	1958 – 61	Badnárik Ján		

Zástupcovia starostu obce od roku 1990 – doposiaľ

1990 – 93	Doliničová Anna	1972 – 90	Klaciaková Anna
1993 – 94	Baláz Eduard	1991 – 01	Petriková Monika
1994 – doposiaľ	Ivančíková Emília	2001 – doposiaľ	Kročková Erika
		1971	Kereštanová Zuzana

Administratívne pracovníčky :

1952 – 54	Hricutová Zuzana	1972 – 90	Klaciaková Anna
1956 – 58	Bindasová Anna	1991 – 01	Petriková Monika
1968 – 70	Bihárik Ladislav	2001 – doposiaľ	Kročková Erika
1971	Kereštanová Zuzana		

Upratovačkami boli :

Hurová Mária Dzvoničková	
Vatahová Jana	
1991 – doposiaľ	Joniová Ľudmila

Obecné zastupiteľstvo počas volebného obdobia 1998 – 2002 :

Starosta obce : Baláz Eduard
 Zástupkyňa starostu : Ivančíková Emília
 Obecné zastupiteľstvo tvoria títo poslanci :

Banom Alexander, Falis Ján, Ing. Gajda Rudolf, Hura Ján ml.,
 Hura Milan, Jankovič Ján, Joni Vladimír, Kotora Ján, Ladič
 Jaroslav, Lugoš Marek, Vinc Jaroslav.

Obecná samospráva

Obecná samospráva bola spočiatku veľmi jednoduchá. Reprezentantmi obce boli až do druhej polovice 19. storočia richtár a traja až štyria prísažní. Richtár či prísažní patrili v obci k najbohatším a najväznejším obyvateľom. Richtára si v období neskorého feudalizmu voľila obecná pospolitosť z viacerých kandidátov navrhnutých zemeľákmi. Richtár mal len veľmi obmedzené možnosti. V konečnom dôsledku posledné slovo mal zemeľán, ktorému zodpovedal až do roku 1848 za výkon svojej funkcie. Richtár mal pred uvedeným rokom v právomoci nižšie súdnicstvo a zodpovedal za odvádzanie poddanských dávok. Na listine „Výpis majetkovej podstaty“ časti občanov Lúčok z 10.6.1863 je uvedený ako „byrov“ Lúčok Hura Paul. Listina je opatrená úradnou pečiatkou. Pod menom byrova je uvedené aj druhé meno Balassz János, „prysažený“.

Niekoľko rokov po rakúsko – uhorskom vyrovnaní v roku 1867 došlo k Reforme obecného zriadenia v Uhorsku. Orgány samosprávy reprezentovali obecné zastupiteľstvo, rada a starosta.

Po vzniku ČSR došlo k demokratizácii voľieb do obcej samosprávy. Obec nadalej riadil starosta, rada a zastupiteľstvo. V období existencie vojnového Slovenského štátu došlo k výraznej zmene. Od roku 1940 do roku 1943 na čele obce už neslali volení starosta ale menovaný vládny komisár a niekoľkočlenné komisárstvo.

Po oslobodení obce v roku 1944 úlohy autonómnej správy prevzal národný výbor, neskôr nazývaný miestny národný výbor (MNV).

Od voľieb v novembri 1990 sa namiesto MNV používa pomenovanie tohoto orgánu obecný úrad / Ocu / a namiesto predsedu MNV stojí na jeho čele starosta obce. So svojím zástupcom a poslancami riadi verejný život v obci.

Traba zdôrazniť, že v našej obci funkciu predsedu a tajomníka MNV i starostu obce a ich zástupcov vykonávali až do 1.3.2000 úväzkoví funkcionári. Boli radne zamestnaní a funkciu vykonávali za odmenu. Zdôrazňujeme to najmä preto, že všetky akcie a podujatia o ktorých hovoríme, zabezpečovali po pracovnom čase a počas sobôt a nediel. So zadosťučinením a radosťou konštatujeme, že sme mali a máme na funkcionárov obce šťastie, lebo neľutovali a neľutujú čas ani sily, ba ani pohodu v rodinách pre rozvoj svojej – našej obce. Niektorí boji vo funkciách kratšie, iní dlhšie obdobie.

Na čele obce stáli

1863 Hura Pavol / Paul /
Pred rokom 1926: Tomašujia Pavol E.
Tomašujia Juraj
Baláž Ján

V rokoch :

1926 – 30	Beca Michal	1948 – 50	Kauka Michal
1930 – 31	Santai Juraj	1951 -	Kalaj Juraj Milan, Jankovič Ján
1932 – 33	Sopko Pavol	1951 - 52	Sekretar Andrej
1937 – 38	Beca Michal	1953 – 54	Ladič Michal
1938 – 39	Čarný Juraj	1956 – 57	Sekretár Andrej
1940 – 42	Hudák Ján	1958 – 59	Kavka Michal
1942 – 44	Jenčík Michal	1960 – 63	Ladič Michal
1944 – 45	Čarný Juraj	1964 – 83	Kočiš Michal
1945 – 46	Janák Michal	1983 – 90	Škunda Juraj
1946 –	Hudák Ján	1990 – 94	Ing. Varga Miloš, CSC.
1947 –	Badnárík Ján	1994 – doposiaľ	Baláž Eduard

Poslanci MNV a obecného zastupiteľstva od roku 1945 doposiaľ :

Babinec František, Babinec Jozef, Badnárík Ján, Badnáríková Marta, Balážová Božena,

Životné prostredie

Pozitívne vplyvy:

- Obec je elektrifikovaná a od roku 1990 plynifikovaná, od roku 2006 má verejný vodovod.
- Nehrozí záplava poľnohospodárskej pôdy, lebo nárazové vody zadržáva Zemplínska šírava.
- Cez obec vedie odvodnená asfaltová cesta a po oboch stranách sú vyasfaltované chodníky.
- Je zrušená provízórna skládka tuhého komunálneho odpadu z domácností (v roku 2001).
- Každá domácnosť má kontajner, raz za dva týždne je odpad odvážaný (od roku 2001).
- Od roku 2005 sa robí separovaný zber.
- Občania pestujú veľa zelene – stromy a okrasné kry. Zatrávnené sú pásy medzi cestou a chodníkom. Zeleň v predzáhradkách nielen skrášuje okolie, ale zároveň čistí vzduch.

Negatívne na životné prostredie v obci vplyvajú najmä:

- Cez obec vedie cesta európskeho ťahu E50. Exhaláty rôznych typov áut vrátane TIR-iek 24 hodín denne znečisťujú ovzdušie a spôsobujú veľký hluk.
- V obci zatiaľ nemáme odkanalizovanie odpadových vôd z domácností.

Časť nového - súčasného cintorína

Hrob Stefania Szakala - Ev. ref. farár (1857-1941)

Prvé náhrobné kamene pochovaných na novom cintoríne v r. 1930

Údržba cintorína v rámci verejnoprospěšných prác

Časť „starého“ cintorína (už len zopár náhrobných kameňov)

Cintorin

Podľa základného pohrebného ritu z doby pravekej i včasnostredovekej rozoznávame pohrebiská kostrové, žiarové a birituálne. Počiatky slovanského osídlenia charakterizovali žiarové pohrebiská. Kostrové hroby, v rámci slovanského obdobia (6. – 10. storočie), v našom regióne máme archeologicky doložené až z jeho záveru. S upevňovaním kresťanstva sa postupne udomácnilo pochovávanie zomrelých pri kostoloch.

V rokoch 1945 – 47 pri odpratávaní trosiek vojnou zničeného kostola Ref. kr. cirkvi boli najdené ľudské kosti. Našli sa i pri výkope základov rodinného domu teraz číslo 169, ktorý je postavený v areáli bývalého kostola, ktorý stál už v roku 1764. Až do nariadenia panovníčky Márie Terézie (1740 – 1780) o zákaze pochovávaní v kryptách kostolov a pri kostoloch zomrelých z Lučok pochovávali práve na cintoríne pri bývalom kostole. Cintorín musel byť presídlený mimo zástavbu do vtedajšej okrajovej časti obce. Na základe ústnej tradície predpokladáme, že cintorín bol v priestoroch, kde v súčasnosti stoja domy s popisným číslom 9 – 11. Na terajší starý cintorín sa pochovávalo do roku 1929 – 1932. Po jeho celej ploche vidno ešte vyvýšeniny po bývalých hroboch. Do dnešných dní sa zachovalo na konci spomínaného cintorína už len zopár kovových náhrobných označení s menami zosnulých, dátami ich narodenia a úmrtia.

1880 – 1910	Anna Bérešová rod. Ladičová
1884 – 1912	Ján Janák
1894 – 1923	Mária Bihárová rod. Čarná
1850 – 1924	Mária Škundová rod. Makuchová
1865 – 1929	Ján Hudák
1865 – 1929	Maria Tomašulová rod. Ďurinová
1868 – 1932	Helena Hudáková

Na starom cintoríne v železnej ohrádke je betónový pomník – náhrobný kameň s textom v maďarčine. Preklad: Tu odpočíva Rosznáky Ignac, zomrel 19. marca 1882 a manželka Rosznáky Ignáczné rod. Hrivnýák Mária, zomrela 19. Apríla 1879. Pokoj prachu vášmu. Na pamiatku od vďačných detí.

Od roku 1928 sa zomreli pochovávajú na terajšom „novom“ cintoríne. Údaje z najstarších čitateľných náhrobných kameňov :

1921 – 1928	Michal Rusňák	1930 – 1931	Ján Ivaňo
1902 – 1929	Juraj Ulačký	1893 – 1931	Michal Hura
1866 – 1931	Michal Karšňák		

Smútočný pohrebný obrad vykonávali farári v dome zosnulého a na dvore. Od roku 1998 slúži občanom na dôstojnú rozlúčku s blízkymi zosnulými rozlúčková sieň – dom smútku.

Keďže sa za posledných 70 rokov spomínaný nový cintorín zaplňa, obecny úrad pripravuje na bývalom „starom“ cintoríne pri dome smútku ďalšiu plochu na pochovávanie zomrelých, ktorý je pred dokončením.

1979 - 80 Bejkanic
1981 - 88 Miloslava Čornejová
1991 - 2000 Štefan Brecko, vedúci pohostinstva
Adriana Bičejová
Dana Chvostačová
Eva Bubniaková
1990 - 93 Dana Hurová
1994 Margita Potomová
2001 - doposiaľ
- 2006 Zdenka Šipošová, vedúca pohostinstva
Františka Šipošová
2006 Rastislav Badnárík

Predajne viedli prevažne ženy.

Spotrebné družstvo - dobrovoľná spoločenská organizácia na zásobovanie obyvateľstva hlavným spotrebným tovarom mala od roku 1957 názov Jednota - ľudové spotrebné družstvo a neskôr Jednota - spotrebné družstvo. V Lúčkach bola evidovaná už v roku 1949 a v určitých rokoch mala 100 - 150 členov, po roku 1990 je evidovaných 30 členov.

Pri nákupoch mali a majú členovia určité zľavy. Na čele základnej organizácie je dozorný výbor. Predsedom je dlhé roky Juraj Gašpar, členmi Juraj Hura D. a Ladislav Sekletár.

začali i naši občania podnikat v profesiách im blízky. Doposiaľ ich bolo 46. Väčšina už túto činnosť z rôznych dôvodov ukončila. V súčasnosti podniká 16 občanov v týchto oblastiach : navýjanie elektromotorov, zemné práce, výroba ochranných pracovných odevov, predaj potravín, vedenie pohostinstva, pestovanie a predaj zeleniny, zemiakov a obilnín, chov poľnohospodárskych zvierat, kaderníctvo, výroba rôznych kovových produktov ... Medzi prvými začali podnikat: Ružena Banomová, Andrej Rak, Helena Kozmová, Michal Kozma, Ing. Rudolf Gajda.

Do roku 1942 mala obchod s potravinami „Brangla“, krému Grünfeld a Ziskind (židovské rodiny (vo svojich domoch. V rokoch 1927 až 1931 mala krému vo svojom dome aj Mária Hurová Dušková. Od roku 1943 do roku 1961 bola predajňa potravín a pohostinstvo v dome Grünfelda. Určité roky sa predaj realizoval spoločne.

V rokoch 1961 – 62 vybudoval Okresný výbor Jednota - spotrebné družstvo (J – SD (v Mi chalovciach súčasne predajňu na mieste, kde pred tým stál rodinný dom Grünfeldovcov (židovská rodina sa nevrátila z koncentračného tábora). Počas výstavby bol predaj potravín a pohostinstvo dočasne realizovaný v rodinných domoch - potraviny u Anny Škundovej a pohostinstvo u Zuzany Ladičovej.

Prehľad pracovníkov v predajni potravín a pohostinstva Jednoty – SD :

1943 - 44	Alžbeta Vasilová	1954	Margita Maximová
1945 - 47	Anna Janáková	1954	Mária Želinská
1947 - 49	Anna Geciová	1955	Mária Kavková
1949 - 50	Anna Luteranová	1955	Anna Škundová
1951 - 53	Anna Jankovičová	1955	Zuzana Sincáková

V roku 1956 sa oddelil predaj potravín od pohostinstva.

V potravinách pracovali :

1955 - 86 Anna Škundová - ako vedúca predajne potravín pracovala nepretržite 31 rokov až do odchodu do dôchodku (od 12.12.1955 do 16.2.1986). V tom období bola v obci len jedna predajňa potravín, neboli zavedené elektronické pokladne. Od roku 1986 sa vedúce častejšie striedali.

1978 - 85 Ľudmila Hurová, pracovala s Annou Škundovou.

1986 - 87 Ladislav Ondlík

1988- 93 Valéria Revajová

1994 Ružena Ohradzanská

1995 - 98 Mária Rovňáková

1999 - 2000 Mária Ferková

2000 - doposiaľ Ľubica Ličková

V pohostinstve pracovali :

1956 - 57 Zuzana Hričutová

1957 - 60 Zuzana Gašparová

1960 - 67 Zuzana Ladičová

1962- 82 Anna Badnaríková, pracovala ako vedúca predajne 20 rokov.

1966 - 69 Ľudmila Hurová D.

1967 - 69 Molnárová

1978 - 85 Anna Janočková

Služby občanom

V súčasnom období máme v obci tieto prevádzky (predajne), ktoré poskytujú služby obyvateľom :

- **Potraviny MIX** – predajňa Jednoty Michalovce, poskytuje služby od roku 1962 v novopostavenej predajni. Od roku 2000 je vedúcou predajne Ľubica Lúčková z Michaloviec.
 - **Potraviny MIX LA-MA-JA**, súkromná predajňa zriadená v rodinnom dome číslo 26 od 20.2.1996. Majiteľka – vedúca predajne Mária Seketárová.
 - **Potraviny ESO**, súkromná predajňa v rodinnom dome číslo 86 bola v roku 2001 zrušená. Vedúci predajne boli R. Banomová a Viera Gembarovičová.
 - **Hostinec**, súkromná prevádzka, vedúca Zdenka Šipošová z Michaloviec do 20. júna 2006. Od júna 2006 Rastislav Badňarik z Lúčk.
 - **Hostinec u Joniho**, súkromná predajňa v rodinnom dome číslo 1. Majiteľka – vedúca Ľudmila Joniová. Ponúka občerstvenie od roku 1994. Zároveň vo svojom areáli vyrába zámkovú dlažbu pre občanov a záujemcov z blízkeho okolia.
 - **BAZÁR** - nábytok (komody, sedačky, stoly, porcelán), otvorený od 1. 6. 2005. Majiteľkou je Jana Banomová. Lúčky č. 18. Predajňa je v rodinnom dome č. 86, ktorý má v prenajme.
 - **Ján Marhevský**, samostatne hospodáriaci máloroľník, pestuje a predáva zeleninu.
 - V budove bývalej základnej a materskej školy je od roku 1994 súkromná firma **LIKESS**, majiteľ Lubomír Lipai z Michaloviec. Je zameraná na keramickú výrobu – vazy, kvetináče, čajové a kávové súpravy. Zamestnáva 7 – 8 ľudí.
 - Na rôzne kultúrne, spoločenské a propagačné účely slúži **kultúrny dom – svadobka a malá zasadáčka**. Spravuje ich obecný úrad.
 - **Rozlúčková sieň - dom smútku** od 1. 11. 1998 slúži na poslednú rozlúčku so zosnulými. Spravuje ju obecný úrad.
 - Pred budovou obecného úradu je obnovené **futbalové ihrisko, novovybudovaný športový areál - tenisový kurt, pre deti preliezačky, hojdačky, altánok** (2000, 2001).
 - Po zriadení **digitálnej telefonickej stanice** na Pošte v Zalužiciach sa vytvorili podmienky pre ďalšie zavedenie telefónnych pripojok. V roku 2001 ich bolo v obci 107. Od roku 2001 pri obchode potravín Jednota je zabudovaný verejný telefón.
 - Po zrekonštruovaní budovy bývalého MNV, teraz OcÚ v rokoch 1968 – 69 bolo desiat miestností zariadené na ubytovanie, **bola zriadená prevádzka – nocľaháreň**. O jej chod sa starali Mária Tomašulová H., Anna Kocišová, Viera Kravetzová, Jana Vatahová. V súčasnom období slúži zariadencom o nociach 22 postelí. O prevádzku sa starajú Ľudmila Joniová a Erika Boškovičová - pracovníčky obecného úradu.
 - V rokoch 1998 – 2000 bolo v budove OcÚ zriadené **zákazkové krajičerstvo**, ktoré viedla Viera Mitrková z Michaloviec. Tieto služby uvítali najmä ženy.
 - V minulosti „poštármi“ boli Ján Kenderes Čeripka, Tokarský, Juraj Matej, Ján Džvirka, Margita Džavanová.
- Poštová doručovateľka Mária Fekesházyová** od roku 1987 denne donáša občanom poštu z Poštového úradu v Zalužiciach. V sobotu sú doručované len noviny.
- V rokoch 1966 – 1978 bola v našej obci **predajňa textilu**, ktorú v rodinnom dome prevádzkovala Anna Janočková.
 - V úrodných rokoch **výkup ovocia a zeleniny** od občanov zabezpečovali Anna Janočková a Margita Kalajová.
 - V areáli OcÚ je vybudovaný **amfiteáter** (2004).

Od roku 1990 postupne ubúdalo pracovných príležitostí. V roku 2002 je v našej obci evidovaných okolo 125 nezamestnaných, z ktorých je v rámci verejnoprospešných prác na obecnom úrade zamestnaných 13 ľudí, v roku 2001 tu pracovalo 38 nezamestnaných. Po roku 1990

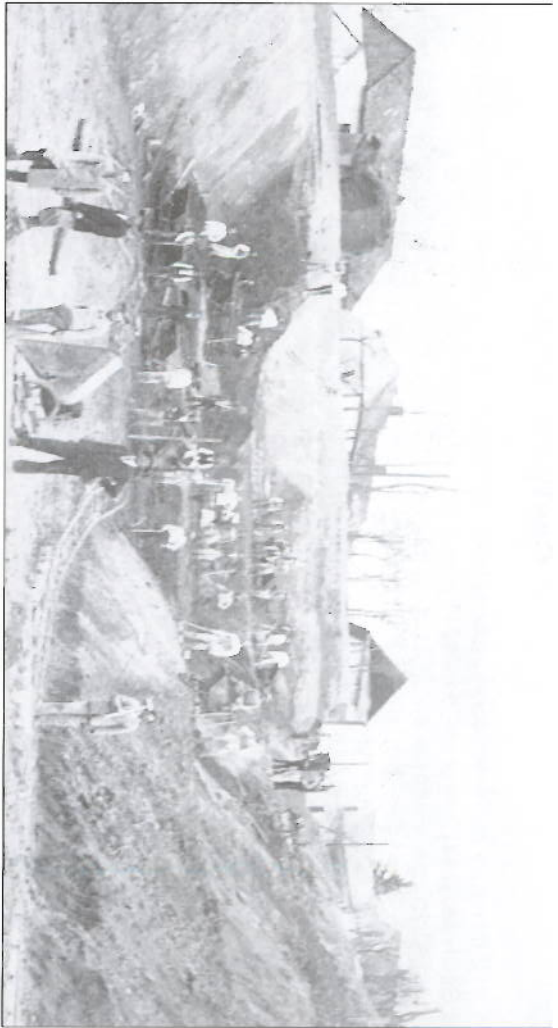
Výstavba oporného múru na spevnenie južného svahu hlavnej cesty E - 50 (rok 2001)

Kladenie asfaltového koberca na "panelovú cestu" k Zemplínskej šírave v roku 1995

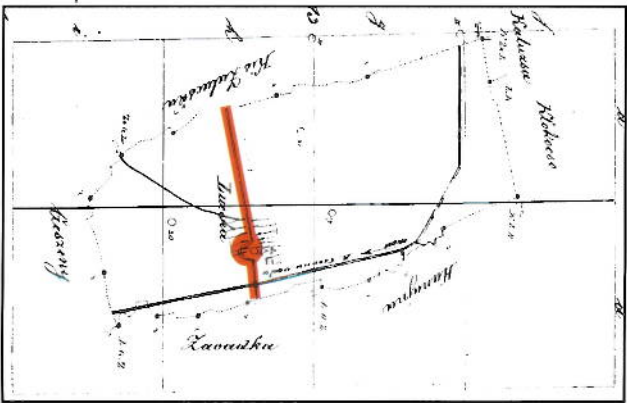
Časť obce

Prekop lučianskeho hrada pri starom kaľavinskom kostole a fare (teraz domy č. 1, 167, 170). Prekopom hrada bol vybudovaný nový úsek cesty, čím sa vyúličila obchádzka cez úľicu Kriľuťu; pohľad od Zavadky

Pohreb Ladislava Joniho v roku 1963. Hlavná cesta vyhlásená "kockami", teraz má asfaltový koberec

Náčrt lučianskeho chojtára s vyznačením hlavnej cesty, ktorá do roku 1934 obchádzala kopec cez úľicu Kriľuťu

Z literatúry zo 14. storočia sa dozvedáme, že z Košíc viedli "krajské cesty" do Trebišova a Sečoviec. Ďalej "lien cesta" do Michaloviec a na Východ do Užhorodu cez Lúčky.

Mýtnice sa zriaďovali pri cestách. U nás je mýtnica spomínaná z roku 1389. To svedčí o tom, že cez Lúčky alebo povedľa už najmenej od tohoto roku viedla cesta. Zo začiatku jednoduchá, neskôr udržiavaná.

Pravidelný spoj medzi Užhorodom a Košicami bol už roku 1800. Bol to veľký poštový koč "diligencia", ktorý prevážal ľudí i poštové zásielky dvakrát do týždňa. Trasa viedla zo Sobraniec cez našu obec, cez Michalovec do Košíc.

V 18. storočí vydala Mária Terézia nariadenie o úpravách ciest dôležitých pre obchod a rýchly presun vojsk. Podľa tohoto nariadenia mali mať všetky krajské cesty šírku pre dve fúry sena a v zákrutách až 12 m. Z obidvoch strán mali mať vyhlbenú priekopu a v lesnom kraj musel byť vyrúbaný les až na vzdialenosť dohodenia kameňom.

Cisár Jozef II. pokračoval v snahách svojej matky nielen rozšírením starých ciest, ale budovaním nových, rovných trás, ktoré obchádzali dediny.

Za jeho vlády bola postavená nová cesta z Tibavy rovno do Sobraniec, Závadky a Lúčok, pomedzi obidvoch Zalužíc do Michaloviec. Náš "Lúčanský hrn" bol strmý, vysoký, preto bola kvôli ťažkému terénu urobená jeho obchádzka - široká zákruta - cesta zvaná Krivula po južnej strane obce ako ju zrekonštruovanú poznáme dnes. Túto vyrovnali až v rokoch 1931 - 1933 prekopaním kopca. Svah bol vtedy zo severnej strany spevnený ochranným betónovým múrom, ktorý chráni pred zosuvom kopca dodnes. Prekop hrna a cestu robila firma Pitel Branseveiter - Košice. Na tejto akcii bolo zamestnaných 30 - 40 chlapov. Všetky práce sa robili prevažne ručne. Používali sa rýle, lopaty, čakany, ťurky. Kone vozili po kolajničke nakopanú zeminu vo vagoníku.

Počas prác došlo na jednom úseku k náhlemu zosuvu pôdy. Boli zasypaní viacerí chlapi. Jedného (Imrí) hrubá vrstva zeminy smrteľne zranila. Odvtedy bola cesta viackrát rekonštruovaná. V rokoch 1976 - 81 Okresná správa ciest v Michalovciach robila veľkú rekonštrukciu cesty E -50 po celej trase od Michaloviec do Sobraniec. Na južnej strane bola rozšírená, odkanalizovaná, osadili sa obrubníky, bol položený asfaltový koberec "na kocky," ktorými bola cesta od roku 1933 vydláždená. Boli vyasfaltované chodníky a mostíky. V roku 1995 sa rekonštruovala cesta na Zemplínsku šíravu, bol položený nový asfalt. Pod kopcom bola spevnená cesta zo severnej a južnej strany (1990, 2001).

Okrem hlavnej cesty sú v obci bočné cesty so spevneným asfaltovým povrchom. Už spomínaná Krivula na južnej strane. Severná sa v minulosti volala Hodvábna. Nepodarilo sa zistiť pôvod jej názvu. Je dosť neprílehlavý keď vieme, že bola v jari a v jeseni stále blatistá. V súčasnosti má spevnený asfaltový povrch. Cintorínska a Panelová boli viackrát rekonštruované a sú v dobrom stave.

Pohľad do vypaľovacej pece (A. Pařízová)

Keramické výrobky firmy LIKES.

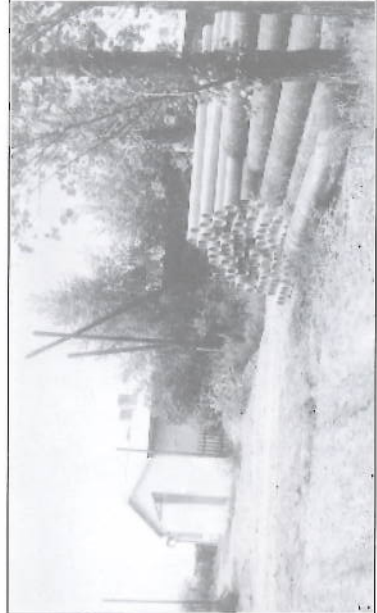
Výmena žiariviek na verejnom osvetlení (2002)

Pohľad na autobusovú čakáreň a Pochostinstvo

Plynofikácia obce v roku 1990.

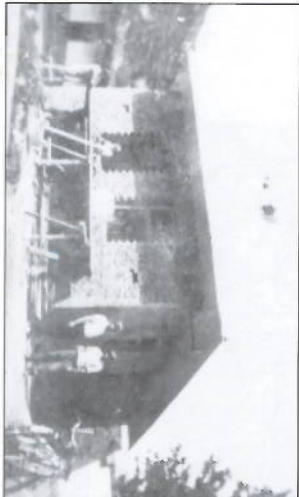
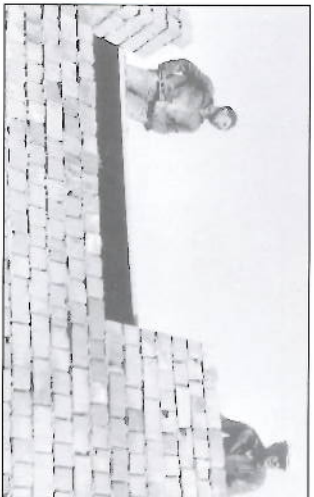

УСТАВНА УЛОЖИЦА У ПОУЧИШТУМА УСТАВНОМ ГА РОКУ 1940

1948

1948

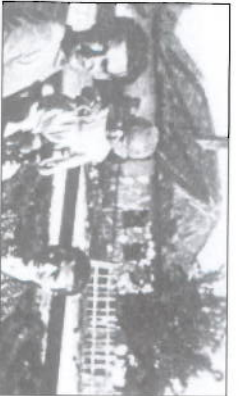
1948

"Rovný dom"

Neobývaný dom (roky 1938-1940)

Časť domu a "šopy" - pokrýté šindľom a slamou

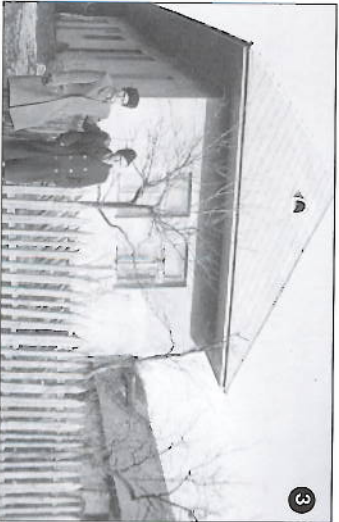
Pohľad na dva domy stojace v zadnej časti dvora obývané do roku 1965 (na jednom dvore boji aj štyri domy). Zlva dom Army Mindžáčkovej a Army Šarkkovej-Hovidovej

1

2

3

Rovné murované domy okolo roku 1930. 1 - Jána Huru, 2 - Michal Tomasiša, (Milina) 3 - Juraja Škundu

Vybudovaný v roku 1932

- 1997 - 98 správy ciest v Michalovciach rekonštruovala narušený úsek cesty E - 50 pri dome Vladimira Joniho teraz číslo 169. išlo o zosuv pôdy pod asfaltom. Kopec má na tomto mieste veľký sklon. Bol spevnený oporným múrom z ekoblokov v hodnote 1 049 000 Sk.
- Na hlavnej ceste E- 50 v mesiacoch august až október okresná správa ciest položila dve vrstvy asfaltu pozdĺž celej obce za 9 000 000 Sk.
- Na ulici k Zemplínskej šírave bol na „panelový“ povrch položený asfaltový koberec v hodnote 1 250 000 Sk.
- 1996 Obecny úrad dal urobiť opravu verejného osvetlenia v obci za 108 000 Sk. Predĺženie miestneho rozhlasu na horný koniec dediny a do oboch ulíc.
- Rekonštrukcia verejného osvetlenia.
- Rekonštrukcia miestnosti obecného úradu, vymalovanie kultúrneho domu.
- Výčistenie nového cintorína, vyklíčovanie koreňov, ohradenie upravenej plochy.
- Rekonštrukcia elektroinštalácie na obecnom úrade.
- 1997 - 98 Výstavba rozlúčkovej siene – domu smútku.
- 1999 Údržba budovy obecného úradu a kultúrneho domu.
- 2000 Obnova kostola Reformovanej kresťanskej cirkvi.
- Generálna oprava ohrady pred budovou školy – teraz sídlo firmy L IKESS.
- Budovanie univerzálnej športovej plochy pred budovou obecného úradu.
- 2001 Údržba obecného úradu a kultúrneho domu.
- Oplotenie časti areálu budúceho cintorína, vyčistenie a vydláždenie odtokovej priekopy.
- Spevnenie južného svahu cesty E – 50 teraz číslo domu 147 – realizovala Okresná správa ciest Michalovce.
- Dobudovanie športového areálu a úprava futbalového ihriska.
- Údržba dvora bývalej MŠ.
- Ošetrovanie novozaloženého lesoparku pri novom cintoríne.
- Ozvučenie domu smútku.
- Výroba zámkovej dlažby pre potreby obce.
- Vymalovanie kultúrneho domu, okien a dverí.
- 2002 Príprava areálu pre budúci cintorín – vyrovnávanie terénu a výstavba chodníka.
- Údržba verejných priestranstiev a areálu obecného úradu.
- Výmena žiaroviek za žiarivky na verejnom osvetlení v obci - 10ks.
- Výmena reproduktorov v sieti miestneho rozhlasu - 10 ks.
- 2003 Oplotenie budúceho cintorína a úprava terénu.
- Údržba budovy obecného úradu.
- 2004 Výbudovanie amfiteátra v areáli obecného úradu.
- Vymalovanie kultúrneho domu.
- Plynofikácia ubytovne obecného úradu.
- Práce na budúcom cintoríne.
- Zahájenie výstavby verejného vodovodu.
- 2005 Dokončenie výstavby verejného vodovodu v obci.
- Položenie nového asfaltu na chodník z južnej strany hlavnej cesty po zabudovaní vodovodného potrubia.
- Výbudovanie druhej trafostanice v obci.
- 2006 Výbudovanie osvetlenia na cintorínskej ulici.
- Výsalfatovanie ulice na cintorín.
- Dokončovacie práce na výstavbe nového cintorína.
- Údržba verejného priestranstva v obci.

Nebolo toho málo čo sa v obci doposiaľ urobilo. Uvedený prehľad akcií ukazuje, koľko umu a poctivej práce vynaložili funkcionári a občania pre jej zveľačovanie. Vďaka patri všetkým, ktorí sa na rozvoji obce akýmkoľvek spôsobom podieľali.

- covali na výstavbe Zemplínskej štravy. Dovtedy neboli v obci samostatné priestory pre činnosť MNV a iné inštitúcie. Zasadnutia poslancov MNV sa konali v prenajatom súkromnom dome a rôzne podujatia v škole. Už v jeseni 1966 sa do odkúpenej budovy presťahoval MNV, obecná knižnica a obvodná služba VSE.
- 1967 Rekonštrukcia verejného osvetlenia obce: 1. – 2.marca 1967 sa v obci rozsvietilo 83 výbojkových lúčov.
Rekonštrukcia cesty na JRD a ku cintorínu za 90 000 Kčs, bol uložený asfaltový koberec.
Oplotenie nového cintorína a úprava jeho okolia.
Posviacka gréckokatolíckeho križa a oplotenie pozemku (teraz je tam zvonica).
Postavená nová farská budova. Býva v nej správca farnosti J. Mikloš.
Budovanie betónových chodníkov po oboch stranách obce.
Výstavba požiarnej zbrojnice a skladu v areáli MNV, teraz obecného úradu.
Rozšírenie verejného osvetlenia k rímskym občanom.
Výstavba kultúrneho domu v rámci akcie „Z.“
Veľká rekonštrukcia cesty E-50 v dedine v rámci rekonštrukcie celého cestného telesa Michalovce – Sobrance. Po južnej strane bola rozšírená, odvodnená po oboch stranách, na „kockam“ vydláždenú cestu bol uložený asfaltový koberec a po oboch stranách obrubníky. Aj chodníky dostali nový asfaltový povrch. Cesta je teraz široká 8,40 m.
Prístažba malej zasaďačky medzi kultúrnym domom a MNV, rekonštrukcia budovy MNV a úprava okolia
- 1978 – 79 Rekonštrukcia cesty k cintorínu po bránu JRD – asfaltový povrch.
Svojpomocne urobená rozsiahla rekonštrukcia bývalej základnej školy na materskú školu. Okresný hygienik dal 18. júla 1983 príkaz uzavrieť MŠ od 1.9.1983 pre nevyhovujúce hygienické podmienky (nízka teplota, nevhodná umývačka a WC, zatekanie budovy ...). MNV sa rozhodol budovu zrekonštruovať, aby v nej i naďalej mohla byť v prevádzke MŠ. Požiadavky okresného hygienika boli splnené. Okrem montáže ústredného kúrenia všetky práce urobili funkcionári MNV a rodičia detí zadarmo. Odpracovali spolu 10 000 brigádnických hodín, čo predstavovalo 300 000 Kčs.
Rekonštrukcia ulíc na severnej a južnej strane obce v hodnote 70 000 Kčs – rozšírenie a povrchová úprava.
- 1985-86 Rekonštrukcia elektrického vedenia v kultúrnom dome.
1986 Rekonštrukcia elektrického vedenia v kultúrnom dome.
1987 Katolícki veriaci si postavili väčšiu zvonicu so železnou konštrukciou.
1989 – 91 Plynofikácia obce (pokračovala aj v ďalších rokoch).
1991 Bola zlikvidovaná divoká skládka pevného komunálneho odpadu pred miestnym cintorínom. Nový priestor pre skládku sa vyčlenil za cintorínom.
Vyasfaltovala sa cesta od brány JRD po cintorín.
- 1992 Prekryla sa burtkou poškodená strecha na budove obecného úradu. Slovenská poisťovňa poskytla 10 850 Kčs a obecný úrad 20 000 Kčs.
1993 Pri dome Jána Kalaja, teraz číslo 131 bola vyčistená zasypaná priekopa a uložené betónové rúry na odvedenie povrchových vôd z ulice.
Táto akcia stála obecný úrad 58 000 Sk.
Okresná správa ciest v Michalovciach v rámci rekonštrukcie položila na cestu E - 50, ktorá vedie cez obec, nový asfaltový povrch.
1994 Plynofikácia obecného úradu za 65 000 Sk.
Oplotenie areálu obecného úradu zo severnej a západnej strany za 17 000 Sk.
Osadenie dvoch autobusových čakární v obci za 10 000 Sk
Vybudovanie prístrešku na skládku pevného komunálneho odpadu za 10 000 Sk.
Úprava severnej ulice od hlavnej cesty k domu číslo 146 – M. Tokár v hodnote 214 000 Sk.

Projekt realizovali inžinierske stavby a.s. Kosice, Slovakia.

Konečným príjemcom stavby je Východoslovenská vodárenská spoločnosť a.s. Košice, Slovakia.

Začiatok výstavby bol stanovený na júl 2004, čo sa aj realizovalo. V Lúčkach bolo potrebie uložené v roku 2005. Celkové ukončenie projektu je plánované na rok 2007. Do konca roka 2004 položili inžinierske stavby v Lúčkach do hĺbky 160 cm vodovodné rúry od hrádze Zemplínskej šíravy po hlavnú cestu v obci. Po zimnej prestávke v roku 2005 práce pokračovali ukladaním vodovodných rúr po južnej strane obce do chodníkov. Viacerými prepíčkami cesty doviedli vodovodné rúry na severnú stranu obce. V záhradách si občania osadili vodovodné šachty. Celý rok 2005 bolo v obci veľmi rušno a hlučno, na ceste pracovali rôzne cestné stroje. Chodníky na južnej strane obce dostali nový asfaltový koberec. Na severnej strane boli opravené na porušených miestach. V roku 2006 bola obec napojená na verejný vodovod. Občania sa tešia na zdravý pitnú vodu, no zároveň sa vážne zamyšľajú nad jej cenou, ktorá každoročne narastá. A vody na dedine treba veľa.

Výbudovanie verejného vodovodu bola najväčšia stavba v obci rokoch 2004-2005. Lúčania tým prvýkrát pocítili finančnú podporu z EÚ, do ktorej sme 01.mája 2004 vstúpili. Na kanalizáciu si budeme musieť ešte nejaký ten ročik počkať, i keď sa na jej projekte už pracuje. Po plynofikácii obce v rokoch 1990- 1992 máme od roku 2006 aj vodovod.

8. Výstavba druhej trafostanice v obci

Po dlhších rokovaniach s Východoslovenskými elektraňmi v Michalovciach sa podarilo obecnému úradu doriešiť výstavbu novej trafostanice a vyvedenie výkonu dvoma vzdušnými vodičmi na už existujúce vedenie. Je postavená na začiatku dediny smerom od Michaloviec pri dome číslo 64. Boli vymenené vodiče od domu číslo 167 po ceľ južnej ulici - Krivuli. Rozpočtové náklady stavby boli 1.790.000,-Sk. Touto stavbou sa zlepšila spoľahlivosť dodávky elektrickej energie v rámci celej obce a znížili sa jej straty. Práce boli realizované v rokoch 2004-2005. Zabezpečoval ich Ing. Juraj Dolinič, vedúci montáží Východoslovenskej energetiky v Michalovciach.

Chronologický prehľad významnejších stavebných akcií v obci

1930	Vybudovaný dom teraz dom číslo 79 pre správcu firmy - Vodné družstvo Senné - Blatá.
1934	Do obce sa zaviedol po prvý raz elektrický prúd.
1946	Postavená drevená (baráková) škola. Postavil ju štát za vojnu zničenú cirkevnú školu v priestoroch bývalej školy, dnes sídlo firmy LIKES.
1946 - 48	Elektrifikácia obce a domov.
1947 - 48	Povojnová stavebná obnova obce - výstavba vojnou zničených domov.
1948	Postavený a vysvätený katolícky kríž.
1947 -	Začiatok výstavby kostola Reformovanej kresťanskej cirkvi - posviacka základného kameňa, jeho postupné budovanie.
1954	Postavenie katolíckej zvonice pri kríži teraz číslo domu 76.
1957 - 60	Svojpomocne (v akcii Z) vybudová dvojtriedna základná škola s dvoma bytmi.
1959 -	Dokončenie výstavby kostola Reformovanej kresťanskej cirkvi.
1960	Na dvore JRD sa budovali poľnohospodárske stavby.
1960 - 61	Vybudovaný miestny rozhlas.
1961 - 62	Jednota - SD Michalovce postavila budovu pre predaj potravín a pohostinstvo.
1966	V tomto roku sa MNV naskytila možnosť odkúpiť budovu Pozemných stavieb Michalovce pre obecné účely za 50 000 Kčs. Ide o budovu, kde teraz sídli obecný úrad. Pozemné stavby ju vybudovali pre svojich robotníkov, ktorí pra-

pravoslavnú správcu tarrosti v Hazine vdp. Mikulas Sedlicky. Stavbu riadil starosta obce Eduard Baláž a venoval jej mimoriadnu pozornosť. Angažovala sa zástupkyňa starostu Emilia Ivančíková a poslanci obecného zastupiteľstva, ktorí sa na výstavbe podieľali. Skupina žien sa zúčastnila na konečnom upratovaní.

V roku 2001 bol dom smútku ozvučený. Bola urobená úprava priekopy a mostíka. Vyčísliť a oploťiť sa areál budúceho cintorína a bola vydláždená stoková priekopa pozdĺž tohto oploťenia.

5. Budovanie nového cintorína

Na súčasny náš cintorín sa začalo pochovávať v rokoch 1927 - 1928 podľa údajov na najstarších hrobových kameňoch. Dnes je už takmer zaplnený hrobní zosnulých. Preto v roku 2002 začal OeÚ s prípravou novej plochy cintorína. Tento areál sa nachádza v tesnej blízkosti Domu smútku a má dĺžku cca 80 metrov. Do roku 1927 bol obecným cintorínom. Na jeho konci ešte stojí zopár náhrobných kameňov. Nemáme písomné záznamy o tom, kedy sa tu začalo s pochovávaním, lebo sa nezachovali žiadne označenia. To preto, lebo v minulosti sa používali drevené obeľisky, ktoré podľahli času. Muselo to byť veľmi dávno, keď obec, ktorá mala za posledných 180 rokov najviac 605 obyvateľov a to len v roku 1961, ešte v rokoch 1927 - 1928 zaplnila priestranstvo tejto veľkej plochy cintorína.

Podľa spracovaného projektu na výstavbu nového cintorína bolo vyrovnané priestranstvo, uprostred celej dĺžky vybetónovaný a vydláždený chodník, osadené parkové lavičky pre návštevníkov. Už sú pripravené hrobové miesta. Centrum pri bráne je osvetlené. V areáli je vysadená parková zeleň. Ide o plochu 15.372 m². Z toho je 5.900 m² vyčlenené na zeleň. Celý cintorín je oploťený. Budoval sa v rokoch 2003-2006. Práce na ňom vykonávali prevažne naši nezamestnaní občania v rámci aktivačných prác. Hodnota celkového diela je zhruba 1 000.000,-Sk.

6. Amfiteáter

V rokoch 2003 - 2004 vybudoval obecný úrad za tenisovým kurtom amfiteáter. Materiál a odborné práce financoval obecný úrad, ostatné práce vykonávali naši nezamestnaní občania v rámci aktivačných prác. Hodnota diela je okolo 300.000,-Sk. Areál v blízkosti obecného úradu sa stal centrom kultúrno-spoločenského a športového diania. Tvorí ho - futbalové ihrisko, deťské športové ihrisko, tenisový kurt, amfiteáter, kultúrny dom a obecný úrad. V blízkosti je obchod s potravinami, pohostinstvo, kostol Reformovanej kresťanskej cirkvi a dom smútku. Už po tri roky sa tu v auguste konajú folklórne slávnosti pre našich občanov a blízke okolie. Je vybudovaný v krásnom prírodnom prostredí.

7. Verejný vodovod

V roku 2002 založilo 54 obcí v Michalovskom okrese združenie "Pitná voda a odkanalizovanie juhovýchodu Zemplína." Išlo v ňom o vybudovanie vodovodu pre 91.800 obyvateľov tohto regiónu, ktorí doposiaľ používali neupravenú, prevažne závadnú vodu z vlastných studní. Táto oblasť v rámci Slovenskej republiky je známa vysokým výskytom onkologických ochorení a ochorení tráviaceho traktu. Projekt bol predložený Európskej únii, aby sa zrealizoval za podstatnej finančnej podpory z jej fondu ISPA. EÚ projekt schválila ale s tým, že na odkanalizovanie poskytnú finančné len pre tri veľké obce medzi ktoré Lúčky nepatria. Na celkový projekt bolo poskytnuto 11 027.294,- euro.

Rozdelenie financovania projektu bolo takéto :

- grant EÚ z programu ISPA 70%
- štátny rozpočet SR 25%
- Vychodoslovenská vodárenská spoločnosť 5%

3. Plynofikácia obce v rokoch 1989 – 1991

Dlhoročným snom našich občanov a najmä jej funkcionárov bolo dostať do Lúčok plyn a splynofikovať celú obec. Na MNV sa o plynofikácii vážne hovorilo od júna 1978, kedy bola podaná spoločná žiadosť obcami Lúčky, Zalužice, Hažín, Závadka a Hnojné na Krajský národný výbor do Košíc. Potom sústavne celé desaťročie sa MNV dožadoval od ONV Michalovce povolenia a financií na túto akciu. Odpovede boli stále negatívne, lebo v pláne plynofikácie okresu naša obec nebola zahrnutá. I cez to všetko, bez súhlasu ONV a Plynárenského závodu Michalovce a bez pridelených financií začal MNV so zabezpečovaním materiálu z vlastného rozpočtu. Z prevádzkárne MNV na túto akciu uvoľnil 400 000 Kčs. Bolo treba vybavovať rôzne povolenia a získať súhlas od rôznych inštitúcií. Trebalo mať spracované napr. Generel obce, Projektovú a rozpočtovú dokumentáciu, Jednostupňový vykonávací projekt, Schvaľovací projekt, Územné rozhodnutie, Regulačnú stanicu, zakúpiť plynové rúry pre rozvod v obci a mnoho ďalších. Kým sa toto všetko vybavilo, výstižne na túto tému vtedajší predseda MNV Juraj Škunda poznamenal, že "zodral" niekoľko párov topánok. Bol hlavným aktérom plynofikácie obce, bol to jeho dlhoročný sen, venoval jej veľmi veľa času. Pomáhali mu pri tom tajomník MNV Gabriel Vataha a poslanci MNV najmä Ing. Rudolf Gajda, Michal Novák a Ing. Miloš Varga, CSc..

V máji 1989 sa realizoval prepich zo severnej strany cesty na jej južnú stranu, aby sa plynové potrubie uložilo po oboch stranách obce do zelených pásov. 23. júna 1989 boli rozvezené po celej obci plynové rúry. V roku 1990 od skorých jarých mesiacov si občania kopali pred svojimi domami rýhy v zelených pásoch na uloženie potrubia. Vytvorila sa tým v obci hodnota diela za cca 350 000 Kčs. V zime v roku 1990 už štyri domácnosti plynom kúřili : Juraj Škunda, Ing. Miloš Varga, CSc., Michal Kozma a Pavol Hura. V roku 1991 bolo 81 zo 153 domácností plynofikovaných. Postupne sa v priebehu rokov plynofikovali a plynofikujú ďalšie domácnosti.

S uspokojením Juraj Škunda ukončil svoju aktívnu takmer 50 ročnú činnosť v prospech obce (zomrel v roku 2001), lebo ako poslanec, tajomník a predseda MNV od roku 1945 spolu s Michalom Kočišom organizovali všetky akcie v obci. Michal Kočiš bol 19 rokov predseda MNV (zomrel 1983).

Zavedením plynofikácie do obce sa *naraz vyriešilo niekoľko problémov* :

- nebolo treba kupovať uhlie a naraz zaň platiť vysoké sumy
- odpadla obsluha kotlov na pevné palivo
- v zimných mesiacoch sa zlepšilo životné prostredie v obci

4. Rozlúčková sieň - dom smútku

V rokoch 1997 - 1998, za jeden rok, sa v obci vybuďovala rozlúčková sieň - dom smútku. Obecny úrad dal spracovať projekt výstavby súkromnej firme "Hocman Michalovce". Návrh projektu spracoval Ing arch. Juraj Hocman, CSc. Jeho stavebná firma realizovala aj podstatnú časť výstavby. Rozlúčková sieň sa postavila na parcele číslo 489 - za kostolom Reformovanej kresťanskej cirkvi, na starom cintorine. Celková hodnota stavby je okolo 1 500 000,- Sk.

Stavba obsahuje tieto časti : Kryté plateau (terasa), obradná sieň, chladiareň, kancelária, miestnosť pre hrobára, sociálne zariadenie, sklad náradia. Výstavbou rozlúčkovej siene pripravil obecny úrad primerané podmienky pre dôstojnú rozlúčku so zosnulými, čím sa zvýšila úroveň poskytovaných služieb našim občanom v tejto oblasti. Posviacka rozlúčkovej siene bola 1.11.1998. Svätili ju kňazi týchto cirkvi : za Reformovanú kresťanskú miestny farár, správca farnosti vdp. Juraj Mikloš, za rímskokatolícku správca farnosti v Úbreží vdp. Jozef Štofej, za

Na ulici k Zemplínskej srrave sa vypočul kultúrny dom, budova kde sídli obecny úrad, dve budovy Povodia Bodrogu a Hornádu a súkromný dom Ľudovíta Badnáríka. Na ulici Cintorínskej sa postavila fara, stavby JRD a Dom smútku. Dominantnou stavbou v obci je kostol Reformovanej Kresťanskej cirkvi postavený v roku 1959 a budova bývalej základenej školy postavená v roku 1957 – 1960. Lúčky sa rozrastajú, zveľadujú sa hospodársky, kultúrne i esteticky.

Výstavba obce

Cesta, ktorou prešla naša obec, nebola ani ľahká, ani priamočiara.

Zo všetkých stavebných akcií, ktoré sa v obci spoločne zrealizovali, treba zvlášť zvýrazniť štyri stavby, ktoré budovala svojpomocne skoro celá obec.

1. Výstavba Národnej školy (základnej školy) v rokoch 1957-1960

Funkcionárom MNV sa podarilo v spolupráci s občanmi svojpomocne v akcii "Z" vybudovať novú dvojtriednu školu s dvoma bytmi. Upline aj s úpravou exteriéru bola ukončená v roku 1969. Stavala sa za veľmi ťažkých podmienok. Funkcionári a niektorí občania až neuveriteľne obetavo v období, keď v republike bolo málo stavebného materiálu a peňazi, dokázali vybudovať takú krásnu stavbu, ktorú nám vtedy právom závidelo okolie. Po zrušení základnej školy je v nej od roku 1982 súkromná firma LIKESS / majiteľ Ľubomír Lipaj /, kde sa vyrába keramický tovar. O výstavbu školy sa zaslúžili najmä organizácie i pracovne Michal Kočíš, Juraj Škunda, František Babinec, Michal Pariza, Michal Ninčák, Michal Ladč st., Michal Škrabulák.

2. Výstavba kultúrneho domu s prístavbami v rokoch 1976-78

Kultúrny dom sme budovali tiež svojpomocne v akcii "Z" v rokoch 1976-1978. Obec nemala priestory na kultúrne podujatia, schôdzkovú činnosť, svadby, kary a pod. Preto sa MNV rozhodol, že ho postaví. S betonovaním základov sa začalo 5. júna 1976, 24.júla 1976 sa už "tahali" múry. Do konca roka bola stavba aj prikrýťá. V rokoch 1977-78 sa na stavbe pokračovalo a práč sa občania ochotne zúčastňovali. Preberacie konanie bolo 28.12.1978.

Projektovú dokumentáciu na kultúrny dom v cene 96 000 Kčs spracoval Okresný stavebný podnik Michalovec. Rozpočet stavby predstavoval 1 270 000 Kčs. Hodnota diela, ktorú vytvorili občania bezplatne, bola 957 000 Kčs, odpracovali 102 000 brigádnických hodín. Dodávateľom odborných prác bolo JRD Širava so sídlom v Závadke. Hlavnými organizátormi boli predseda MNV Michal Kočíš a tajomník MNV Juraj Škunda. Radu MNV tvorili : Michal Ninčák, Michal Pariza, Margita Šoltésová, Anna Tomašuliová, Michal Tomašula.

Počas dvoch rokov výstavby každý piatok alebo v sobotu ráno chodili predseda a tajomník požívať občanov na stavbu. Po ukončení výstavby kultúrneho domu sa oplotil celý areál MNV, pribudovala sa prostredná budova, ktorou sa spojil kultúrny dom s budovou MNV. Zariadenia sa kuchyňa – boli zakúpené elektrické a plynové pece, regály, chladničky a kuchynský riad. Svadobka začala slúžiť svojmu účelu.

Výsledkom je dôstojný kultúrny stánok v ktorom sa poriadajú kultúrne a spoločenské podujatia - zábavy, krsiny, svadby, kary, schôdze a iné akcie.

Pre zaujímavosť uvádzame, že keď 15.9.1976 boli už na novobudovanom kultúrnom dome vymurované obvodové múry, večer sa sŕhla silná búrka a všetko sa zrútilo do základov. Práve vtedy zasadala Rada MNV, ktorá s poľuovaním skonštalovala skazu diela. Muselo sa začať odznova.

Neskôr bola na dvore MNV postavená budova pre hasičskú striekačku a ďalšia budova ako klubovňa pre mládež.

Kozvoj a modernizácia obce

V rámci štátnej akcie - Povojnová stavebná obnova vojnou zničených obcí - sa i pre našu obec pripravoval Regulačný plán výstavby. Celá obec mala byť znovu postavená - rovnaké typy domov. Nestalo sa tak preto, že nie každý mal rovnako široký stavebný pozemok. Tí, ktorých fundúse boli širšie s tým nesúhlasili, preto tento typ stavebnej obnovy neprešiel. A tak sa v roku 1947 začala stavebná obnova len najviac poškodených domov a stodôl. Na každý bol urobený stavebný odhad a na základe toho bol postavený nový dom alebo bol dom len zrekonštruovaný. Výstavba obce sa robila v rokoch 1947 - 1948. V rámci stavebnej obnovy sa u nás postavilo 25 nových domov gazdovského typu v tvare „L“, ktoré po rekonštrukciách spĺňajú nároky súčasného obyvateľstva. Ďalšie domy boli zrekonštruované. Bolo postavených aj 20 nových stodôl.

Vedúcim pre výstavbu v Lučkách bol Josef Kvěch. Stavebné práce riadil majster Lizner. Pracovali tu murári z rôznych častí republiky. Z Liptova bratia Stupkovi. Branislav sa tu oženil a býval. Členmi výboru pre stavebnú obnovu obce boli Ján Badnarík, Juraj Hura Dzvoniak a Juraj Tomašula Eštok.

Keď sa začala po oslobodení budovať vojnou zničená republika, rozvíjať priemysel Slovenska a založilo sa jednotné roľnícke družstvo, postupne dochádzalo k odstraňovaniu nezamestnanosti, ktorá bola po dlhé desaťročia príčinou biedy nášho dedinského ľudu. Tak sa z väčšiny pôvodných roľníkov postupne stávali robotníci, ktorí prinášali domov každý mesiac výplatu. Príjmy vzrastali, osobná spotreba sa menila od základov. Mladí dostali možnosť vzdelávať sa na stredných a vysokých školách. Dospelí mohli študovať (a časť to aj využila) popri zamestnaní. Štúdiom bolo bezplatné. Postupne sa žilo ľahšie, lepšie. I naši ľudia sa postupne stávali vzdelanejší, skúsenejší, zdravo sebavedomejší.

V rokoch 1946 - 1948 mali Michal Hura Duška s Jánom Hurom Tomašuľom, Ján Badnarík s Jánom Jankovičom a Jánom Janákom a tiež Pavol Sopko v súkromnom vlastníctve nákladné autá. Využívali ich napr. na dovoz kameňa z kameňolomu v Kaluži na výstavbu ciest, na dovoz materiálu pri výstavbe domov... Medzi prvými mali osobné autá Michal Vinc a Juraj Pavol Karšňak.

Časť obyvateľstva, najmä Rómovia, odišli pracovať do Čiech, kde bolo dost' voľných pracovných miest a domov pri osídľovaní pohraničia i v baniach. Prevažná časť sa tam usídlila naspäť.

Postupne si budovali ďalší naši občania nové domy. Z „rovných domov“, aké sa do vojny stavali, si doposiaľ svoju architektúru zachovali domy, kde bývajú Zuzana Ladičová č. 39 postavený v roku 1926 /, Blažena Kohútová č. 83, Anna Čoláková č. 49, Pavol Senič č. 88, Ján Chvostáč č. 127, Mária Ladičová č. 16....

Pri sčítaní ľudí, domov a bytov v roku 1991 bolo zistené, že domy v našej obci boli postavené v jednotlivých rokoch takto:

pred rokom	1870	4	Domový a bytový fond podľa sčítania v roku 2001:
	1871 – 1889	3	• Domy spolu :
	1900 – 1945	18	• Trvale obývané domy:
	1946 – 1960	65	• Neobývané domy:
	1961 – 1965	24	• Priemerný počet na 1 trvale obývaný byt:
	1966 – 1970	24	- trvale bývajúcich osôb:
	1970 – 2001	83	- m ² obytnej plochy:
		21,6	• Priem. počet m ² obytnej plochy na osobu:

V roku 2002 je v obci 154 domov. Väčšinou sú prízemné, 36 domov je jednoposchodových. Dvojposchodové nemáme. Architektúra domov bola a je rozmanitá.